

Waterschap Hollandse Delta
info@wshd.nl, vvhollandsedelta@wshd.nl

HANSWEERT, 24 juli 2026

Ons kenmerk: SGW-2026454

Betreft: grondgebruik, PFAS, TFA

Geacht dagelijks bestuur van Waterschap Hollandse Delta,

Allereerst de complimenten voor uw inzet op PFAS. Een maatregel zoals het verbieden van het gebruik van herbiciden op dijken (2.149 Waterverordening) is tekenend. U kunt betrekkelijk eenvoudig stappen zetten om het verspreiden van PFAS en daarmee TFA verder te voorkomen. Uw waterverordening legt u dat zelfs op. Daarom dit verzoek van Stichting Gezond Water (SGW).

Hierbij verzoekt Stichting Gezond Water (SGW) u om het gebruik van PFAS-houdende gewasbeschermingsmiddelen op door u uitgegeven gronden te doen stoppen door daarover een bepaling op te nemen in de pachtcontracten of op andere wijze in gebruik gegeven gronden. SGW benadert momenteel organisaties in Nederland die gronden in gebruik geven aan agrarische ondernemers. Ook waterschappen verpachten gronden. Provincies, gemeenten, waterbedrijven en kerken zijn hierover al gedeeltelijk door SGW benaderd, anderen zullen volgen.

Waarom?

In uw Waterschapsverordening is opgenomen dat:

- degene die een activiteit verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor het watersysteem, verplicht is alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;
- het watersysteem het samenhangend geheel van een of meer oppervlaktewaterlichamen en grondwaterlichamen is;
- de normadressaat voor deze verordening zowel degene die de activiteit uitvoert als de eigenaar van gronden zijn.

Daarom dit verzoek aan u als eigenaar en verpachter van gronden aan boeren.

Steeds meer gewasbeschermingsmiddelen bevatten PFAS als werkzame stof of als hulpstof. Het gebruik van PFAS-houdende middelen stijgt exponentieel evenals het aantal middelen dat PFAS bevat. Dat is enerzijds begrijpelijk gezien de werking van deze stoffen (vloei, hechting, houdbaarheid, effectiviteit) maar anderzijds onbegrijpelijk gezien de gevolgen: het afbraakproduct TFA (trifluorazijnzuur) in het water en vooral in het grondwater. Nu al hebben waterbedrijven problemen door TFA in het grondwater en die problematiek neemt alleen maar toe (I). TFA in het grondwater is voornamelijk afkomstig van gewasbeschermingsmiddelen. De kosten van het drinkwater stijgen door dit TFA dat niet in het drinkwater hoort. Het bijgesloten CLM onderzoek gaat in op de TFA problematiek. (II)

Steeds meer mensen en organisaties maken zich zorgen en/of spreken hun zorg hierover uit.

Hoe?

Als eigenaar van landbouwgrond bepaalt u de voorwaarden waaronder die grond wordt gebruikt. Daarmee heeft u de mogelijkheid én de verantwoordelijkheid om duurzaam beheer van de bodem en het (grond)water te bevorderen.

Daarom ligt het voor de hand om voorwaarden te stellen aan het gebruik van stoffen die het milieu langdurig/eeuwigdurend belasten. U kent de problematiek van de KRW waaraan ook de bijdrage van bestrijdingsmiddelen relevant is.

Het via pachtcontracten voor gronden in uw eigendom uitsluiten van PFAS-houdende gewasbeschermingsmiddelen is daarin een logische en eenvoudig te zetten stap.

Verzoek.

Stichting Gezond Water verzoekt u bij uitgeven en actualiseren van pachtcontracten een bepaling op te nemen die het gebruik van PFAS-houdende middelen uitsluit. Daarmee levert u een concrete bijdrage aan de bescherming van bodem en (grond)water, aan de kwaliteit van ons drinkwater en aan een duurzame landbouw voor nu en voor toekomstige generaties.

Stichting Gezond Water hoopt dat u vanuit uw verantwoordelijkheid als grondeigenaar en beheerder van het watersysteem bereid bent deze stap te zetten.

Een afschrift van deze brief is tegelijk gestuurd aan het algemeen bestuur.

Graag vernemen wij uw standpunt in deze.

Bronnen:

I - Arcadis, 3 oktober 2025, Grondwaterkwaliteit in Nederland, <https://www.waterkwaliteitsportaal.nl/rapport-grondwaterkwaliteit-nederland>

II - CLM, oktober 2025, Gebruik van PFAS-pesticiden en risico's voor grondwater en bodem, <https://www.clm.nl/publicaties/pfas-pesticiden-en-grondwater/>

Met vriendelijke groet,

Bestuur Stichting Gezond Water

Egbert Lobée